

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA TEATAJA

Nr. 16. X aastakäik

15. augustil 1935

Ilmub kaks korda kuus

Tellimishind:

Aastas . . .	kr. 2.50
Poolaastas . . .	" 1.50
Välismaale . . .	" 5.00
Poolaastas . . .	" 3.00

Toimetus ja talitus:

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
Igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

1/1 lhk. . .	kr. 30.00
1/2 " . . .	" 16.50
1/4 " . . .	" 10.00

Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Elatisvahendite kauplused meil ja mujal. Jaekaubanduse inventuurmüügid Saksas. Paberivabrikute päevamuresid. Metsakaubanduse seisukorras. Riigikohtu otsuseid maksustamise küsimustes. Äride register. Abieluvaranduse lahutamise lepinguid. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Toiduainete turg. Välisbörsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedelid.

Elatisvahendite kauplused meil ja mujal.

Eestis toimub elatisvahendite müük väga mitmesugustes kauplustes. Nii on meil kujunenud välja kaupluste eritüübid, nagu kala-, liha- ja vorsti-, pagari- ja kondiitrisaaduste, leiva- ja saia-, piima- ja piimasaaduste kauplused, siis veel toiduainete-, koloniaalkaupade- ja puuviljaining maiustusaineteärid. Pealeselle müüakse meil toiduaineid ka maal segakauplustes.

Suurima grupi elatisvahenditega kauplevaid ettevõtteid moodustavad toiduainetekauplused (2189). Neist asub linnades 1749 ja maal 440 kauplust. Nii linnades kui ka maal asuvad toiduainetekauplused ei ole puhtal kujul toiduainetekauplused, vaid neis leidub 75% toiduaineid ja koloniaalkaupi, kuna 25% on pudu- ja muud kaubad. Peaartikleiks toiduainetekauplustes on leib, suhkur, jahu, piim, vorstid, sai, petrooleum, heeringad, munad ja tubakasaadused. Teise järgu artiklid oleksid: karastavad joogid, kohv, tee, juust, aiavili, tangud, manna, maiustused, konservid jne. Pudukauba nimetuse all müüakse kirjutustarbeid, peenemat pudukaupa (lõngad, niit, nõelad jne.), kosmeetikakaupu (hambapulbrit, odekolooni jne.), saapamääret ja -nööre jne. Igatahes kõigi artiklite loetelu, mida toiduainetekauplustes on saada, tõuseb sadadeni. Mitte kõik toiduainetekauplused ei ole varustatud peenema pudukaubaga, vaid paljud neist on kujunenud

puhtamal kujul koloniaal- ja toiduainetekauplusteks.

Teise suurima grupi toiduainetega kauplusi moodustavad maal asuvad segakauplused (1837). Need kauplused müüvad peaaegselt koloniaalkaupi ja samu toiduaineid, mis linnades toiduainetekauplusedki. Pealeselle müüakse veel kõiki esmatarbelisi kaupu, mida maal vajatakse.

Puhtal kujul kalakauplusi meil on ainult mõned üksikud. Enamuses kalakauplused müüvad konserve, vorste ja lihasaadusi. Kalakaupluste nime all on registreeritud 34 kauplust.

Liha- ja vorstikauplused moodustavad juba suurema grupi (510). Üks osa neist on puhtamal kujul lihakauplused, kus müüakse värsket ja soolatud liha, sinki, sülti, rasva ja aiavilja.

Teine osa aga on puhtamal kujul vorstikauplused, kus müüakse vorste, sinki, juustu, konserve jne.

Leiva- ja saiamüük sünnib pagariärides (301), pealeselle müüvad leiba ja saia kõik toiduainete- ja segakauplused maal.

Piima- ja piimasaaduste erikauplusi on meil ainult 55. Piima ja piimasaadusi müüvad linnades ja aleveis suuremalt jaolt toiduainetekauplused.

Tubaka- ja tubakasaaduste erikauplusi on ainult 28. Tubakat ja tubakasaadusi müüvad peaaegu kõik toiduainete-, koloniaal- ja sega-

kauplused, siis veel kioskid, kohvikud, söögimajad, restoraanid ja võõrastemajad.

Koloniaalkauplused (174) müüvad koloniaalkaupu, maiustusi, vürtse, tubakasaadusi, alkoholeid ja karastavaid jooke, puuvilja jne. Tihti peale on raske teha vahet koloniaal- ja toiduainetekaupluse vahel, kuid suuremaks vahetegiaks on seni olnud äritunnistus.

Puuvilja- ja maiustusainetekauplused (44) jagunevad kolme liiki; ühed on puhtal kujul puuviljakauplused, teised jälle puhtal kujul maiustusainetekauplused, kuna kolmandad müüvad nii puuvilja kui ka maiustusaineid.

Nii sünnib elatisvahendite (toiduainete) müük peaaugaliselt toiduainete-, sega- (maal) ja liha- ja vorstikauplustes. Need kolm gruppi moodustavad umbes 85% elatisvahenditega kauplevatest kauplustest.

Kui nüüd kõrvutada meie ja Soome elatisvahendite kauplusi, siis näeme, et Soomes on rajatud elatisvahendite müük hoopis teisel põhimõtteil. Meil on olnud aluseks vene kombed ja arusaamised, mille tagajärjel elatisvahendite müük on koondunud peaaugaliselt toiduainete- ja segakauplustesse (maal); ajajooksul on kaupade nomenklatuur neis aina tõusnud, nii et neist võib saada peaaegu kõike, mida perenaisel oleks vaja elatisvahendeist. Ühest küljest on see tendents hea, et kõik kaubad on igaühele kõige ligemas ümbruses kättesaadaval, sest siis ei ole vaja raisata palju aega ega vaeva, et kõike nõutavat kiireimas korras saada kätte. Pealegi on toiduainetekauplused avatud 12 tundi päevas. Teisest küljest sel moodusel on aga ka oma väga halvad küljed. Esijoonel ei suuda üks toiduainete- ja segakauplus hoida üht kaupakuigi mitmet sorti, vaid peab ainult mõnd üksikut sorti või tihti peale ainult üht sorti. Seega ei suuda toiduainete- ja segakauplus vajaliselt spetsialiseeruda. Meie rahva nõuded ja maitse suurenevad aastast aastasse. Nõutakse kauba ostul mitmekesisust ja sortimenti. Sellest on osaliselt ka tingitud, et suuremais linnades ostetakse ainult hädavajalisi elatisvahendite toiduainetekauplusest ja muid aineid turgudel, kus iga kaubitseja on spetsialiseerunud. Nii näeme, et heeringa, aiavilja, muna, või, kala, juustu jne. kauplemine turgudel on kujunenud eriharuks, kus väljavalik on suur ja ka hinnad ostjaile tihti peale soodsamad.

Soomes elatisvahendite müük vähemalt linnades on rajatud spetsiaal-aladele. Nii sünnib seal elatisvahendite müük koloniaal-, liha-, piima-, saia- ja puuvilja-erikauplustes. Koloniaalkauplused müüvad kõiki koloniaalkaupu, maiustusi, vürtse jne.

Lihakauplused on ühtlasi ka vorstikauplused ja neist võib saada värsket ja soolatud liha, vorste ja lihasaadusi, heeringaid, kala, juustu, mune, kuiva leiba, kõiksuguseid liha- ja kalakonserve, herneid, aiavilja, sibulaid, tomateid ja suvel maasikaid.

Kalakauplused müüvad kõiki samu kaupumis lihakauplused, välja arvatud värsket liha; nende peartikliks aga on värsked ja suitsetatud kalad.

Piimakauplused on piima- ja piimasaaduste erikauplused. Neis leiame peale piima ja piimasaaduste karastavaid jooke, maiustusaineid vähesel määral, saia, leiba ja kooke. Piima müüakse nii lahtiselt kui ka pudeleis. Lahtise piima jaoks eriruume ei ole, vaid seda hoitakse suurtes nõudes. Ei ole ka jääkappe ega jahutusvanne. Suuremalt jaolt piimakauplused saavad piima piimaühingult, kus juba piim on jahutatud.

Saiakaupluste peartikleiks on leib ja sai. Pealeselle müüakse neis kooke, kõiksuguseid küpsiseid, mune, maiustusi, karastavaid jooke. Need saiakauplused ise ei valmistata tooteid, vaid ostavad neid valmistajalt.

Puuviljakaupluste peartikleiks on värsket ja konserveeritud puuvilja ja maiustusaineid. Soomes on puuvilja sisseveoks kaunis suured soodustused, mille tagajärjel ka hinnad on normaalsed ja tarvitamine suur.

Tubakat ja tubakasaadusi müüakse erikauplustes.

Pudukaupa müüakse pesu- ja pudukauplustes. Maal müüvad elatisvahendeid maa segakauplused. Värsket liha ja vorsti müügiks peab ka maal olema eriruum, samuti ka piima ja piimasaaduste müügiks. Petrooleumi võib müüa ainult eriruumis, kus ei ole toiduaineid, leiba ega piima.

Veel võiks tähendada, et Soomes ei ole elatisvahendite jaekaubameestel mingisuguseid tagavarasid.

Põhimõte on see, et katsuda alati muretseda värsket kaupaku ja seda võimalikult rutem müüa läbi. Nii näeme, et sellaseis kauplusi, nagu liha- ja saiakauplused, on kaupaku hädavaevalt ainult paariks päevaks.

Mis eriti hakkab silma Soome elatisvahendite kauplustes, on see, et sisseseade on eeskujulik ja puhas. Sisseseadesse kuulub: klaasletid, riiulid, automaatkaalud ja automaatkassa. Eriti huvitav on automaatkaal, mis võimaldab iga ostjal näha täpselt kaupaku kaalu ja kaalul olevat tabelil näha ka, kuipalju tuleb maksa ostetava kaupaku eest.

Jaekaubanduse inventuurmüügid Saksas.

Selle pealkirja all toob konjunktuurinstituudi ajakiri „Majandusteated“ nr. 27 kirjutuse jaekaubanduse inventuurmüükidest Saksas ja meil, milles jõuab otsusele, et meilgi tuleks piirata inventuur- ja teiste väljamüükide korraldamist ja anda neile nende mõtte järgi õige koht kaubanduses.

„Kahel viimasel aastal tehtud väljamüükide ümberkorraldamisega jaekaubanduses,“ ütleb leht, „püüti kõvendada „regulaarset“ äri, et väljamüüke viia tagasi oma algtähendusele. Inventuur- ja hooajalõpu-müügid peavad kõigeenamalt olema jälle nende moekaupade laos tühjenduseks, mis järgmisel hooajal vaevalt veel müüdadav.“

Sel põhjusel lükati inventuurmüükide tähtsajad edasi. Liig väike ajavahe jõuluäri ja inventuurmüükide alguse vahel — eriti kriisiajal — vähendas jõuluärisid. Inventuurmüügi tähtaegade edasilükkamisega vähendatakse tungi neid oste, mis jõuluks olid määratud, lükata inventuurmüükideni edasi. Samal ajal vaigistati ka väljamüükide reklaami. Nagu juba jõuluärde ja inventuurmüükide tulemused 1933/34. a. näitasid, õnnestus detsembrikäivet kõvendada ja inventuurmüükide osatähtsust vähendada.

Möödunud aastal peeti inventuurmüügid paljudes kohtades jaanuari teisel ja veebruari esimesel poolel. 1935. a. valiti ühtlaseks ajaks 28. jaan. — 9. veebr. Inventuurmüük algas sel aastal mõned päevad enne palgapäeva, kuna varem korraldati reeglipäraselt nii, et avamine sündis kohe pärast palgapäeva.

Ka ilmastik avaldas oma mõju: piirkondades, kus ilmastik inventuurmüügi ajal oli külm, saavutati väljamüügiga soovitud siht. Kuid üldiselt on veebruari alul raske müüa talvekaupa, kuna ostjaskonna huvi on juba pöördud varakevade kaubale.

Üldiselt olid aruandvate ettevõtete selleaastased inventuurmüügid ümmarguselt 13% väiksemad

eelmisest aastast. 1935. a. jaanuaris ja veebruaris kokku oli nende ettevõtete kogukäive 1,4% möödunud aasta käivest väiksem. See laseb selgesti oletada, et inventuurmüükide tähtsus on vähenenud veelgi, sest juba möödunud aastal näitasid inventuurmüügid tugevat langust.

Selleaastaste inventuurmüükide väiksem tähtsus paistab ka aruandvate ettevõtete kassaordrite arvust, mis sel aastal 11% väiksem möödunud aastast. Käive vähenemine on peamiselt tingitud sellest, et inventuurmüükide kestel külastas jaekauplusi vähem ostjaid.

Tänavune väljamüükide tagasimineku oli väiksem kui 1934. a. Seda võib peamiselt seletada sellega, et tekstiilkaupade hinnad on üldiselt tõusnud, mis pidurdas müüke.

Ka meil on hakatud viimastel aastatel väljamüüke laiaulatuslikumalt korraldama. Osalt võime seda kirjutada majanduslikult raskete aastate arvele, kuid teisest küljest on väljamüügid kujunenud eriliseks äritsemismooduseks, mille korraldamisele ettevõtteid on asunud üksteise võidu ja üha suurema reklaamiga.

Ostjaskonna seisukohalt on väljamüügid kasulikud, nii mõnigi vajalik asi saadakse kätte odava hinnaga. Kuid kaupmeeskonna seisukohalt on väljamüükidel, eriti siis kui nad kalduvad kõrvale oma otsesest eesmärgist, ebakohti. Väljamüükidega rikutakse kõigepealt kaubahindu ja ostjaskonda. Selle asemel, et siirduda kindlate hindade äriks, sisendatakse ostjaile teadvus hindade ebastabiilsusest. Ja ostja, kes on arvamisel, et alati „küsitakse ette“, ei tee äritsemist kiiremaks, mugavamaks ja asjalikumaks, vaid just vastupidi. Ka ostjaskond ise vajab kiirust, mugavust ja asjalikkust, mida aitaksid saavutada kindlad hinnad ja normaalne äritsemine.

Paistab, et inventuur- ja väljamüükide korraldamist tuleks meil piirata ja anda neile nende mõtte järgi õige koht kaubanduses.“

Paberivabrikute päevamuresid.

Paberivabrikult kuuldu kaebusi, et neil on raskusi paberi turustamisega. Paber läheb välismaale väikestes partides; selle pakend peab olema varustatud etikettidega, millised vastaksid selle maa turunõudele, kuhu paber on määratud. Need etiketid saavad paberivabrikud paberitellijailt välismaalt — peamiselt vastavalt agentidelt Hamburgist, Rotterdamist, Antwerpenist ja Lon-

donist, kust paber saadetakse edasi Ameerika, Aafrika ja Aasia turgudele.

Meie tollitariifi jaotuse B. § 10 järgi kuuluvad aga etiketid välismaa firmade nimetusega, kui neid imporditakse Eestisse ilma vastava kaubata, keeldud kaupade hulka.

Neid on Eestisse lastud sisse sellekohase majandusministri eriloaga, mida tuleb iga saadetuse

kohta muretseda eraldi. Paberivabrikud aga kurdavad, et iga väikese saadetuse kohta eriloa muretsemine nõuab rohkesti tüli ja on aegaviitev toiming. Edasi kurdavad paberivabrikud, et sageli jõuavad etiketid päralt väga lühikest aega enne laeva lahkumist Tallinnast, millega kaup peab saadetama kaugemaisse sadamaisse. Etiketide sisseveoloo muretsemine ja tolliprotseduuri läbiviimine sünnib aeglaselt ja on sageli põhjuseks, et kaup ei jõua enam laevale. Järgmist laeva oodata, mis läheb 2 nädala või kuu pärast, on võimatu, sest tellijad nii pikaldast kaubasaatmist juba ei kannata ja tellivad kauba kas Soomest või Rootsist, kust nad selle saavad kätte rutemini. Nii lähevad meil suurte raskuste ja

kuludega sissetootatud turud kaduma, uusi turge juure võita läheb aga päev-päevalt raskemaks. Ja kuigi neid otsitakse ja ka leitakse, siis kordub nendega varsti sama lugu, mis ülemaal kirjeldatud.

Seda asjaolu arvestades Kaubandus-tööstuskoda meie paberitööstuse edu ja arengu huvides pöördus majandusministri poole palvega, et paberivabrikule, kes ekspordivad oma kaupa välismaale, antaks välja üldloang teatava aja peale, mille järgi võiks neile adresseeritud etikette tollilt saada kätte takistamatult. See kergendaks paberivabrikul mitmeti oma kauba õigeajalist ärasaatmist välismaale.

Metsakaubanduse seisukorrast.

Vastavalt ennustustele osutab meie metsamaterjaali väljavedu käesoleval aastal võrreldes l. a. juba väikest tagasiminekut. Poolaasta kokkuvõtted näitavad, et käesoleva aasta esimese kuue kuu jooksul ekspordisime 137 tuh. thm. metsamaterjaali 3,2 milj. kr. eest — sellest 54 tuh. thm. laudu ja planke — l. a. samal ajavahemikul vedasime välja aga 154 tuh. thm. metsamaterjaali 3,6 milj. kr. väärtuses.

Seisukord väliturgudel ei osuta erilisi muutusi. Inglismaa saematerjaali tarbing on endiselt hea.

Nagu märkisime juba varem, Belgia on muutunud uuesti tähelepanuväärseks minemialaks metsamaterjaalidele, peamiselt Soome ja Rootsi eksporditööridele, kellele Belgia turu elavnemine oli eriti tervitatav nähtus. Koos Inglise turuga Belgia aitas paljugi selleks kaasa, et rahvusvahelisel metsaturul praegu valitseb kindlam tendents. Nagu agendid teatavad, on tulnud ette juhtumeid, kus, pidades läbirääkimisi, näiteks Inglise importööridega ja saavutamata pooli rahuldavat kokkulepet, on Belgia importöörid astunud vahele ja pakkunud mõnikord rohkemgi kui 10 shillingut pro standard üle inglase hinna. Muidugi on Belgia turg võrreldes Briti omaga üsna väike, kuid Belgia kohta on sisseveo kogus küllaltki tähelepanndav.

Soome metsaeksporditöörid on juuni lõpuks suutnud vedada välja umbes 264 tuh. std., l. a. 239 tuh. std. vastu samal ajavahemikul. Mõned on arvamisel, et Soome saematerjaali eksport kujuneb suuremaks mullusest. See ei ole aga siiski tõenäoline, kui arvestada järgmisi tegureid. Esiteks, töötlemiseks kasutatava puidu üldkogus

on Soomes k. a. teatavasti vähenenud (vt. „M. T.“ nr. 11). Edasi, metsamaterjalide nõrga hinnataseme tõttu kevadel suur osa vähemaid ettevõtteid loobus töötamast, kuna tootmine ei osutunud enam neile tasuvaks. Ühtlasi elimineerus sellega ka teatavas mõttes hädaohtlikum element pakkumise kujunemisel rahvusvahelisel metsaturul. Eriti lehtpuumaterjaali toodang käesoleval suvel Soomes osutub piiratuks. Vastavate tootmiskavade piiramised ulatuvad nii kaugemale, et arvatakse võivad päästa lehtpuumaterjaaliturge suuremast hinnalangusest. See ootus näib täituvat ka selle tõttu, et Kanada osaliselt elimineerub, Belgia üle lootuste teeb oste rohkem ja ka Kesk-Euroopa eksporditöörid praeguse hinnataseme ja turustamisolude juures pole erilisel huvitatud Lääne-Euroopa turgudest.

Rootsi metsaeksporditööride müügipoliitikas on märgata muutust juba juuni algusest. Müükide forsseerimise asemele on asunud rahulikum ja kaalukam tegutsemine. Seda on mõjutanud esmajoones madalad hinnad. Teiseks — on hakatud soodsamalt hindama turustamisväljavaateid, pidades silmas head tarbingut Inglismaal ja importriikide metsamaterjalide tagavarade märgatavat vähenemist.

Käesoleva aasta esimese viie kuu jooksul Rootsi on vedanud välja ligi 156 tuh. std., s. o. umbes 5000 std. vähem kui l. a. samal ajal. Siit nähtubki, et Rootsi on toiminud kavakindlalt — alandanud saematerjaali toodangut ja ekspordi.

Läti k. a. viie esimese kuu saematerjaali eksport ulatub 48.000 std., seega on tagasiminekut ligi 10.000 std. võrreldes l. a. sama 5 kuuga. Tuleb mainida, et Lätis riigimetsatööstuse tege-

vus on viimasel ajal laienenud. Juba sel kevadel võttis riik üle ühe suure erafirma (tootmisvõimega 6.000 std.); hiljuti on ka Läti Pank võtnud üle suurema lauatehase, milline tänavu arvatakse tootvat 15.000 std.

Läti on transiit-läbikäimises vene metsaga. The Latvian Timber Co ostis Vene Eksportles'ilt

ligi 10.000 std. saematerjaali, mis töötletakse Lätis kastilaudadeks ja eksporditakse edasi. See asjaolu toob Lätile küll teatud tulu, kuid on teatavas mõttes ka negatiivne; nimelt vähenevad sellega Läti oma metsamaterjaali väljaveovõimalused nende maade suhtes, millised on kontingentitud metsa sisseveo.

Riigikohtu otsuseid maksustamise küsimustes.

Riigikohus administratiiv-osakonnas 1935. a. maikuu 14. päeval Tallinnas arutas avalikul kohtuistungil maksudevalitsuse direktori kaebust maksupeakomitee otsuse peale 6. novembrist 1934. a. A. H. 1933. a. tulumaksu asjas.

6. nov. 1934. a. maksupeakomitee arutanud A. H. kaebust Tallinna-Harju 4. tulumaksukomisjoni otsuse peale 15. sept. 1933. a. 1933. a. tulumaksu asjas ja tähele pannes: 1) et kaebaja korteri kasutamise väärtus on maksukomisjoni poolt õieti hinnatud samas majas asuvate teiste korterite üürihindadega võrdlevalt ja maksupeakomiteel puudub selle hinde muutmiseks küllaldane alus; — tulumaksu seaduses on tulude hindajana nähtud ette tulumaksu komisjon, mis pärast omavalitsuse hinnet ei saa lugeda mõõduandvaks aluseks tulumaksu komisjoni poolt toimetatud hinde muutmiseks; 2) et amortisatsiooni kulu käesoleval korral tuleb arvestada kinnisvara väärtuse järele (§ 11 p. 3) tulukinnituse hindamise alusel, ostuhind, mis on vananenud ja milles ei peegeldu kinnisvara juureehitused ja väärtuslikumaks tegemised, samuti ka raha kursi muutused ja kinnisvarade hindade muutused, ei ole mõõduandev, pealegi tulum. sead. § 11 p. 3 näeb ette amortisatsiooni arvestamist kinnisvara väärtuse järgi; maksu alla kuuluv tulu, peale kõigi seaduses lubatud mahaarvamisi, otsustas määrata kindlaks 2529 kroonile 99 sendile.

Riigikohtule antud kaebuses palub maksudevalitsuse direktor eeltoodud maksupeakomitee otsuse tühistada järgmisil põhjusil:

Asjatoimetuses olevaist andmeist nähtuvat, et maksukohuslane on omandanud kinnisvara Kr. 10.000.— eest ja et ta sellele kinnisvarale ei ole midagi ehitanud juure. Seega kinnisvara maksus on Kr. 10.000.— ja tulumaksukomisjon on õigesti selle summa võtnud amortisatsiooni aluseks, nagu varemmailgi aastail, millal maksukohuslane ka ise amortiseeritava summana deklareerib Kr. 10.000.— (selle summa maksukohuslane võtab alles käesoleva maksustamise

juures Kr. 37.500.— peale). Amortisatsiooni arvestamine kinnisvara väärtuse alusel ei ole õigustatud ega põhjendatud, vaid selle aluseks tuleb tingimata võtta kinnisvara maksus, kuna amortisatsiooni mõte seisab selles, et kinnisvarasse paigutatud kapital saaks kustutatud võrdseis osades teatavate aastate jooksul. Kinnisvara hindamise andmed tulekindlustuseks ei näita kinnisvara maksust ja seega ei või tulla kasutamisele amortisatsiooni küsimuse otsustamisel, pealegi kus need hindamised on väga kõikumavad ja olenevad kinnisvara hindadest ja muudest juhuslikest olukordadest kindlustamise momendil. Ka ei saa siin arvestada rahakurssi, kuna raha ostujõudu mitmesugustel aegadel saab võrrelda ainult vastavate elatisindeksite põhjal; võrdlus välisrahaga ja kulla väärtusega ei ole samuti paikapidav, sest ka välisraha ja kulla väärtus on kõikum.

Tulumaksu seaduse § 11 p. 3 räägib küll amortiseerimisest väärtuse järgi, kuid siin tuleb pidada silmas, et Eesti tulumaksu seadus algkujul on peaaegaliselt meie oludele kohandatu tõlge end. Vene tulumaksu seadusest ja et viimases (§ 26 p. 3), selle instruksioonis (§ 30, § 66 p. 2) ja amortisatsioonitabelis (instruksiooni lisa nr. 2) on nähtud ette amortiseerimine maksuse (stoimost), mitte väärtuse (tsennost) alusel. Sõna „väärtus“ on meie tulumaksu seadusse sattunud sel lihtsal põhjusel, et 1920. aastal, millal pandi maksuma meie tulumaksu seadus, selle sõnaga väljendati mõlemaid mõisteid (seda tehakse pahatihti veel praegugi). Kuid seda eksitust tõlkimise juures ei tohiks kasutada amortisatsiooni otsekohese mõtte asendamiseks mõne teise alusega. Pealegi ei ole üldse olemas mingit väärtuse objektiivset mõistet; väärtus võib olla väga mitmesugune; materjalne, tulunduslik, soetamise või mõni muu väärtus. Amortisatsiooni aluseks võib ikkagi olla ainult soetamise väärtus, s. o. maksus, nagu see üldiselt on kohaldatav kõigis kasu või tulu alusel määratavate maksude seadustes.

Käesoleva asja arutanud ja prokuröri arvamise kuulanud, leiab riigikohus, et kaevatud maksupeakomitee otsus tuleb tühistada maksudevalitsuse direktori kaebuses tähendatud põhjusil, sest käesolevas asjas amortisatsiooni aluseks võib olla ainult kaebaja maja soetamise väärtus — Kr. 10.000, s. o. maksus — algväärtus, nagu see üldiselt on kohaldatav kõigis kasu

või tulu alusel määratavate maksude seadustes (v. OMS § 519 p. II lit. „B“ (vene), kuna ei nähtu, et majale oleks midagi ehitatud juure.

Seepärast adm. k. k. § 21 ja 22 p. 2 põhjal riigikohus otsustas: maksupeakomitee otsus 6. novembrist 1934. a. tühistada ja asi maksupeakomiteele saata uueks otsustamiseks.

Äride register

juulikuul teisel poolel.

Registreeritud firmad:

1. M. A r i n g, Tallinn, Mäekalda 6, toiduainete-kauplus, ärip. Marta Aring.
2. V. E e n s a a r, Nõmme, Kaevu 7, toiduainete-ja õllekpl., ärip. Veera Eensaar.
3. Teenijate vahetalituse kontor H. G u t m a n, Tallinn, Mundi 3—2, ärip. Hilda Gutman.
4. Higilapi- ja niidipoolimistööstus „Estila“ E. Haab, Tallinn, V. Pärnu mnt. 14, ärip. Emma Haab.
5. E. H e y d e m a n n ja K o, Tallinn, Tatari 4, villase ja puuvillase riide kudumise tööstus, usaldusühing, täisosanik Eric Heydemann, osakapital Kr. 1.500.—
6. Tuuleveski H e l m u t h H u m m e l, Kapu v., Pikavere k., jahuveski.
7. J u l i u s J o h a n s o n, Rakvere, Karja 9, nahatööstus.
8. I d a K e r m, Tallinn, Oskari 27, toiduainete-kpl.
9. P e e t e r K e s v a t e r a, Laatre v., Tsiirgulinna, söögimaja.
10. Söögimaja O l g a K l a u s, Tallinn, Narva mnt. 33.
11. H e l m a K o o r t, Rakvere, Vaksali 12, toiduainetekpl.
12. Sigari- ja tubakatehas „Kubana“ V. L e i n b o k, Tallinn, Köhleri 2, ärip. Voldemar Leinbok.
13. H e r m a n M a t s o n, Rõuge v., Sänna as., segakauplus.
14. J a a n M ä e, Rakvere, Piikk 56, segakauplus.
15. J o h a n n e s M ä n n a s t e, Sangaste v., segakauplus.
16. R. P i c h e e l, Tallinn, Järve 22, toiduainete-kpl., ärip. Richard Picheel.
17. M o o r i t s R a u d s e p p, Hummuli v., Soe al., pagaritööstus ja -äri.
18. K a r l R e i m a n n, Suure-Jaani, Pärnu 6, pagaritööstus ja kauplus.
19. S u s a n n e R e i n a n s, Haapsalu, Saue 18, einelaud.
20. Kätepuhastuse pulbri tööstus „Kiirpuhtus“ R. J. S a a r, Tallinn, Hobuse 12.
21. K a r l S a n d b e r g, Vao v., Eipri k., saeveski.
22. E l e n a S a v j a l o v, Avinurme v., Mõisa k., toiduainetekauplus.
23. J. S c h v a l b e, Haapsalu, Karja 3, kosmeetika-, rohu- ja värvikauplus, ärip. Johannes Schvalbe,
24. E. S c h ä d l i c h & C o, Tallinn, Veizenbergi 4, agentuuräri, usaldusühing, täisosanik Ervin Schädlich, osakapital Kr. 3.500.—
25. R i c h a r d S i l l a o t s, Uue Kasaritsa as., koloniaal- ja talurahvatarvetekpl.
26. A r n o l d S o m m e r, Pärnu, Vee 11, kella-sepaäri.
27. R. S o o l e p, Viru-Maidla, Oandu, segakauplus, ärip. Ruuben Soolep.
28. J. S o s s i, v. Kariste v., Kanaküla, segakauplus ühes riigiviina müügiga, ärip. Jaan Sossi.
29. Tarbeainetekauplus G e o r g S t a h l, Pikkholdi v.
30. V a s s i l i S u v o r o v, Skarjatina v., Omuti k., metsatööstus.
31. Kudumistöökoda T i e s e n h a u s e n, Loksas, kangakudumine, ärip. Margarete Tiesenhausen.
32. Jahuveski R o b e r t T i k s, Pajusi v., Lahovere k.
33. M i h k e l T i n t, Kolovere-Kalju v., Käända k., puude ost-müük.
34. J o h a n n e s T o m b a c h, Kiiu v., jahuveski.
35. H a n s T r e i n b e k, Tallinn, Jüri Vilmsi 20, toiduainetekpl.
36. J a a n T u i t, Torma v., segakauplus.
37. Seebitööstus „Sampo“ J. U t t o p ä r t, Pärnu, Jüri Vilmsi 6, ärip. Johannes Uttopärt.
38. A u g u s t U u s a i, Avinurme v., metsatööstus.
39. H i l d a V e l t b a c h, Venevere v., riigipiirituse ja -viina, õlle ja toiduainete müük.
40. G r e t a V e s k u s, Pada v., Kabala k., segakauplus.
41. V i h a s o o v e s k i E r n s t Ö u n a m ä g i, Könnu v., jahuveski ja riide vanutamine-värvimine.

Registreeritud muudatused:

1. K a r l A b r a m jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Liivalaia 44, toiduainete- ja piimakaupluse.
2. J a k o b A r a n o v i t s c h'i Tallinn, Reimani 15, firma on muudetud järgmiselt: „Esimene Eesti nahkkinda ja siidiriide kudumise tööstus „Renom“ J. Aranovitsch“.
3. Aktsiaselts „Astoria“, Tallinn, on asunud likvideerimisele, likv-komisjoni valiti Hendrik Anton sen., Hendrik Anton jun. ja Peeter Jõgi.

4. Nikolai Boltov jätkab äritegevust, avades Tallinnas, S. Karja 18, restoraani firma all „Restoran „O. K.“ Nikolai Boltov“.
5. Eesti Kiviõli o.-ü., Tallinnas, lahkunud on juhatusse liige Boris Makovsky ja prokurist Julius Mansfeld, juhatusse liikmeks on valitud August Kaminka ja prokuura on antud Carl Jakobson'ile,
6. Eesti Kindlustuse Aktsiaselts Eesti Lloyd, Tallinn, on kustunud Valter Lenke prokuura, kollektiivprokuura on antud Elmar Kandre'le.
7. Erich Ehrlich jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Klaasingi 13, plekisepatöökoja.
8. King & Rosenberg, elektrimaterjaali-, jalgratta-, mootorratta- ja nende osade äri, asub Tallinnas, Kullasepa 14 (varem Mundi 3).
9. Herman Kühle, Tallinn, Niguliste 10—6-a, agentuurkontor, äripidaja nimed ja firma on muudetud järgmiselt: „Kontor „Ermo“ Härm Randma“.
10. Aktsiaselts Mey ja Landesen, Tallinn, on lahkunud juhatusse liige Vladimir Sedeltschikoff, juhatusse liikmeks on valitud Friedrich Paslak.
11. Agentuur-kaubandusliik o.-ü. „Ostag“, Tallinn, lahkunud on juhatusse liige Else Lorch, juhatusse liikmeks valiti Kurt Seisler.
12. Liisa Pihel jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Paldiski 31-a, õllepoe.
13. Bernhard Prunberg jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Mulla 8, savitööstuse firma all „Aurujõuline savitööstus „Keramiika“ B. Prunberg“.
14. Johannes Rammuli raadiotöökoda asub Tallinnas, Narva mnt. 10—8 (varem Kaupmehe 33—10).
15. Aktsiaselts „Regina“, Tallinn, surma läbi on lahkunud juhatusse liige Erik Moisar, juhatusse on kutsutud kandidaat Hendrik Anton jun.
16. Mehaaniline jalanõude tööstus Standard — Nool G. Räämet ja A. Rosenberg, Tallinn, Pikk 30, piiratud prokuura on antud Aleksander Kuningas'ele.
17. B. Sabsay & Ko, Eesti Tööstus- ja Kaubandus-agentuuride Büroo asub Tallinnas, S. Karja 16 (varem Kuninga 5).
18. Balti Lloyd Curt Schiller, Tallinn, Pikk 62, kollektiivprokuura on antud Voldemar Maydell'ile.
19. Johannes Siivart jätkab äritegevust, avades Rakveres, Lai 19, saapa- ja nahakaupluse.
20. Liina Tamdal lõpetas Tallinnas, Girgen-soni 9, asunud toiduainetekaupluse ja avas Tallinnas, Põhja pst. 13—5, maitseainete pakkimise ettevõtte firma all „Tallinna Maitseainetetööstus T. M. T. L. Tamdal“.
21. Johannes Tamm jätkab äritegevust, avades Vao v. jahuveski firma all „Joh. Tamm“.
22. Aktsiaselts Reinhold Tofer, Tallinn, lahkunud on juhatusse liige Bruno Luchsinger ja prokurist Paul Reintam, juhatusse liikmeks valiti Heinrich Tofer ja Bruno Linneberg.
23. Kinnitus-aktsiaselts „Turis“, Tallinn, lahkunud on juhatusse liikmed Johannes Düring, Oskar Allik ja Leopold Grünberg, juhatusse liikmeks valiti Richard Rank jun.
24. Johan Uibo on lõpetanud pudukaupluse V. Suislepa vallas ja avanud samasuguse kaupluse Taagepera vallas.
25. Claus Vrangell, Tallinn, Vene 11, koloniaal- ja keemiakaubad, esindused ja ladu, prokuura on antud René Kopf'ile.
26. Vilhelm Vöhrmann'i tehnikabüroo asub Tallinnas, Jüri Vilmsi 37 (varem Nõmme, Glehni 13).
27. Riide ja lõnga värvimise tööstus V. Öun ja E. Nirgi, Narva, Tallinna 8, avatud kudemistarvetekpl.
28. Johannes Öunapuu jätkab äritegevust, avades Kernu v., Ruila as., toiduainetekaupluse.

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. O. Asarov, Tallinn, Liivalaia 44, toiduainetekpl., ärip. Olga Asarov.
2. Erika Eving, Tallinn, Ao 6, toiduainetekauplus.
3. S. Gluchovski, Tallinn, Tatari 36—1, eksport-import-kontor, ärip. Salomon Gluchovski.
4. Kudumisetööstus „Tama“ E. Heydemann & Ko, Tallinn, Kopli, Vene-Balti teh. 12.
5. Emilie Johanson, Tallinn, Viru 15, pesu- ja pudukauplus.
6. Andrei Järn, Tallinn, Paldiski 31-a, õllekauplus.
7. Mart Reimann, Rakvere, Jaama pst. 25, lauutööstus.
8. Helene Kõkk, Tallinn, Mäekalda 6, toiduainetekpl.
9. M. Kuur, Nõmme, Kaevu 7, toiduainetekauplus, ärip. Miina Kuur.
10. Alide Kuuskmann, Tallinn, Oskari 27, toiduainete- ja piimakauplus.
11. Oskar Lõhmus, Lõuna v., jahuveski.
12. Söögisaal Erna Murr, Tallinn, Narva mnt. 33.
13. Karl Päss, Tallinn, Järve 22, toiduainetekauplus.
14. Vassili Savjalov, Avinurme v., Mõisa k., toiduainetekpl.
15. Axel Seffers, Palivere v., talurahvatarvetekpl.
16. Peeter Sneegs, Pärnu, Rääma 28, toiduainetekpl.
17. „Astu“ jalanõudetööstus L. Stuttenmeister, Tallinn, Pikk 57, ärip. Liina Stuttenmeister.
18. Leena Tallikas, Rakvere, Vaksali 12, toiduainetekpl.
19. Gustav Tiit, Kokora v., toiduainetekpl.
20. Gustav Tombach, Kiiu v., Põhja k., jahuveski.
21. J. Toompuu, Tallinn, Vilmsi 28, ärip. Johannes Toompuu.
22. Metsatööstus Anna Viisut, Vastemõisa metskond.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Matz, Peeter ja Preibach, Meta Rudolfi t.	27. V 35	R. T. lisa nr. 44 7. VI 35	Kloostri v. Joala mõisas Nõmmel, Põllu t. 23.
Kanto, Anna ja Leesment, Peeter	23. V 35	R. T. lisa nr. 45 12. VI 35	Tallinnas, Reimani t. 25-9. " Reimani 22-11.
Eichelmann, Oskar ja Arri, Elviira Joosepi t.	18. V 35	" .	" Kose tee 10.
Kukke, Hugo-Villi ja Huik, Virve Hendriku t.	27. V 35	"	" V. Kalamaja 21. " V. Roosikr. 5-a.
Jakobson, Richard ja abik. Alvine-Anna	2. V 35	"	Pärnus, Aleksandri t. 2.
Vaasi, Nikolai ja abik. Marta Jaani t.	1. IV 35	"	Tõrvas, Veski t. 22.
Kõrv, August-Heinrich ja abik. Martha Albrechti t.	6. V 35	"	Pärnus, Janseni 45.
Lossmann, Johannes ja abik. Meta Karli t.	18. V 35	R. T. lisa nr. 47 18. VI 35	—
Dmitriev, Joan ja abik. Maria	17. IV 35	"	Skarjatina v.
Nuga, Hans ja abik. Elviine	3. VI 35	R. T. lisa nr. 48 21. VI 35	Tallinnas, Kauna t. 3—7.
Aalik, Aleksander ja Põld, Liisa Jaagu t.	29. V 35	"	Saaremaal, Pihtla v. Kuressaare, Kohtu 10.
Kaju, August ja Kail, Marie Ado t.	28. V 35	R. T. lisa nr. 49 26. VI 35	Mustjala v. Selgase k. " " Abula k.
Günter, Johanna ja Rühka, Hermann	19. VI 35	R. T. lisa nr. 53 9. VII	Tallinnas, Endla t. 39.
Äro, Jaan Jaani p. ja abik. Adelheid Adolphi t.	17. VI 35	"	" Müürivahe 60-1.
Reinap, Kristjan ja abikaasa Ellen-Vilhelmine, sünd. Koort	13. VI 35	"	" Vilmsi 9-2.
Kurg, Oskar-Rudolf ja abik. Leontine	17. VI 35	"	" Narva m. 50 8.
Valtin, Voldemar ja abik. Marie Juhani t.	5. III 35	"	Vana-Ants'a vald.
Zimmer Arnold Adop. ja abik. Helmi-Elisabeth	2. V 35	"	Kuigatsi v.
Laane, Robert ja Treufeldt, Liina	28. V 35	"	Paides, Lai 5.
Panni, Aleksei ja abik. Leida-Johanna	1. VI 35	R. T. lisa nr. 54 12. VI 35	—
Mooste, Hermann Jaani p. Nahe, Adele-Johanna	3. VI 35	"	—
Lipping, Adolf Jürip ja abik. Ida Jaani t.	29. VI 35	R. T. lisa nr. 55 16. VII 35	—
Noot, Eduard Tõnise p. ja Raudmann, Elvine Antoni t.	19. VI 35	"	Martna v.
Tammekand, Eduard ja abik. Minodora Jaani t.	26. VI 35	"	Jõgisoo v. —
Adamson, Jakob ja Lauringson, Marta Tooma t.	27. V 35	R. T. lisa nr. 56 19. VII 35	Avinurme v. Tõnisma k. " " Laekannu k.
Laos, Johannes ja abik. Liisbeth Kristjani t.	24. V 35	"	Jõgeva alev.
Dehn, Sigurd-Otto ja abik. Hilde-Jenny Hugo t.	12. IV 35	"	Võrumaal, Põlgaste v.
Toomingu, Alfred Tõnu p. ja Kikerpill, Senta Peetri t.	25. V 35	"	Virumaal, Raasiku v.
Bulli, Johan-Voldemar ja Ulima Anna Peetri t.	9. V 35	"	Tartus, Riia mnt. 15.
Vilberg, Johannes Gustavi p. ja Aspe, Kristine	11. IV 35	"	—
Juhanson, Mihkel Jürip ja Tsurkin, Helene	12. VI 35	"	—
Vanaaseme, Friedrich ja abik. Leontine, sünd. Holmberg	12. VI 35	R. T. lisa nr. 57 23. VII 35	Rapla alevis.
Steinberg, Aleksander ja abik. Alviine Peetri t.	5. VII 35	"	Saaremaal, Abruka v.
Krupmann, Johannes ja abik. Alvine-Rosalie	12. VII 35	R. T. lisa nr. 58 26. VII 35	Tallinnas, Harju t. 48.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Schröder, Johannes ja abik. Juuli	9 VII 35	R. T. lisa nr. 58 26. VII 35	Tallinnas, V. Ameer. 34-1.
Esner, Arnold ja Lokota, Aliide	27. VI 35	"	Kabala v. Altoa talus.
		"	" " Põldmaa talus
Keerd, Mihkel ja Kondva, Aliide	28. VI 35	R. L. lisa nr. 60 2. VIII 35	Tartus, Linnatapamaja.
Küttis, August ja abik. Ida-Pauline	2. VII 35	"	Tartumaal, Ropka v.
Kivil, Johannes ja abik. Kristiine	26. IV 35	"	Virumaal Auvere-Joala v.
Viigand, Richard ja abik. Hilda	13. VII 35	"	" Auvere-Joala v.
Kruusmann, Helene ja Miitop, Karl-Heinrich	9. VII 35	"	Undla v.
		"	Aaspere v.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Algas merimeeste streik.

15. skp. algas Tallinna sadamas dekimeeste ja ahjukütjate streik. Kaugesõidu- ja ranna-sõidu-aurikuil ei ilmunud mehed neljapäeva hommikul enam tööle. Nõutakse kollektiivlepin-

gute sõlmimist ja seniste palkade juures priisööki laevade poolt.

Samal päeval kell 12 astus Kaubandus-tööstuskoja ruumides kokku laevaomanike nõupidamine, kus võeti arutusele streigi likvideerimise küsimus.

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

AKTIVA.

31. juulil 1935. a.

PASSIVA.

1. Kattevara:		1. Põhikapital	5.000.000.—
kuld: rahas ja kangides	32.815.619.88	2. Tagavarakapital	536.252.43
välisraha	2.064.129.22	3. Jooksvad kohustused:	
2. Vahetusraha	3.402.039.95	a) pangatähed liikvel	36.465.519.—
3. Sisevekslid:		jooksvad arved:	
kaubavekslid	5.065.789.02	valitsuse	11.214.171.48
põllumajandusl.	973.594.78	pankade	8.936.213.80
metsatööstusl.	21.273.12	t-ised	2.568.280.41
4. Laenud:	6.060.656.92	4. Muud passivad	7.027.012.70
valitsusele	—		
teistele*)	3.873.673.50		
5. Kinnis- ja vallasvara	2.338.523.28		
6. Muud aktivad	21.192.807.07		
	71.747.449.82		71.747.449.82

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: 58,93%.

*) Selles summas vab. val. poolt garanteeritud laene Kr. 1.824.376.30.

JUHATUS.

Kooli kooperatiivid võistlevad era-kauplustega.

Raamatute ja kirjutusmaterjaliga kauplemine koolides on viimasel ajal muutunud üleriiklikuks nähtuseks. Peaaegu igas koolis nii linnas, alevis kui ka maal on korraldatud niivõrd täielised raamatute ja kirjutusmaterjalikauplused, et need suudavad kooliõpilasi rahuldada täies ulatuses. Mõnes koolis sünnib kauplemine „kooli kooperatiivi“ nime all, teisel toimub müük kooliõpetaja või kooliteenri kaudu. Need „kaubandusliikud ettevõtted“ ei oma äritunnistust ega maksa riigile mingisuguseid makse. Koole on meil aga (kesk-, kutse-, põllutöö- ja algkoolid) kokku umbes 1850 ja neis õpilasi umbes 120.000. Arusaadav, et see suur arv ostjaid teeb oma ostud koolides, pealegi on hinnad koolides odavamad, kuna nad ei maksa ruumide üüri, makse riigile ega kanna administratsiooni kulusid.

Et saada täielist ülevaadet kauplemise kohta koolides, kogub Kaubandus-tööstuskoda andmeid ja kavatseb nende põhjal selgitada kõik üksikasjalised nähtused, mis on seotud kauplemisega koolides, võttes küsimuse lähemal ajal tõsiselt päevakorraks.

„Eesti Nädal“ Tallinnas 3.—9. septembrini.

*Korraldava komitee esimeheks direktor
A. Merits.*

Möödunud aasta eeskujul peetakse ka tänava Tallinnas omamaa saaduste propageerimiseks „Eesti Nädal“. Hiljuti oli kaubandus-tööstuskojas tööstuslike ja kaubanduslike organisatsioonide ühine nõupidamine „Eesti Nädala“ korraldamiseks. Üksmeelselt peeti tarviliseks „Eesti Nädal“ korraldada 3.—9. septembrini. Samal koosolekul moodustati ka „Eesti Nädala“ komitee, koosseisus A. Merits- esimees, ja liikmed ins. K. Mauritz, H. Orav, Fr. Saluste (ETK), dir. A. Teetsov, J. Kodres ja väike-töösturite esindaja.

„Eesti Nädala“ ülesandeks on kodumaal valmistatud artiklite propageerimine ja tähelepanu juhtimine kõigele sellele, mida võiakse meil valmistada ning produtseerida ise. „Eesti Nädal“ osutuks seega Eesti valmistusaparaadi suurparaadiks. „Eesti Nädala“ kestes peetakse raadios selgitavaid kõnesid, ilmutatakse ülevaatlikke artikleid meie majanduslikust elust ja üldse püütakse anda aru sellest, mida oleme saavutanud majanduslikul alal oma tööga ja oma jõu ning oskusega.

Korraldav komitee alustas kohe eeltöid „Eesti Nädala“ edukaks läbiviimiseks.

Karusloomade ja -nahkade erinäitus Tallinnas.

Karusloomade ja nende saaduste erinäitus otustati korraldada Tallinnas 29. novembrist kuni 2. detsembrini k. a.

Näitusel võib panna välja karusnahaloomi, nagu hõbe-, valgeid, sini- jne. rebaseid, biisamrotte, tuhkruid jne., kodujäneseid, villalambaid jne., nahku, villu jne.

Kuna Eestis on karusloomade, eriti rebaste, kasvatus viimasel ajal võtnud hoogu, on loota, et kõik suuremad neist esinevad tingimata näitusel. Ka välismaalt on loota rida farme, kes soovivad siin panna välja oma loomi.

Näituse korraldajaiks on „Eesti karusnahalooma kasvatajate selts“ ja A.-s. „Näitus“.

Toimetusele saadetud kirjandus:

Tartu Näituse Album. Tartu Eesti Põllumeeste Seltsi kirjastus 1935. a., 96+4 lhk., hind 30 senti.

Sisuks kirjutused järgmistelt autoritelt:

Eesti Põllumeeste Keskseksi asjaajaja August Laas, K. S. P. keskkorralduse asjaajaja Eduard Kõrts, Tähtvere riigimõisa valitseja J. Brandt, Kartuliühingute Liidu asjaajaja M. Kitsni, prof. O. Daniel, diplomaeritud edasiõppija ajakirjanik M. Vurk, endine majandusminister vandeadvokaat Mikkel Pung, prof. dr. N. Roots, põllutöömihner N. Talts, Tartu Töösturite Keskühingu juhatus, mag. agr. A. Käsebier, linnukasvatuse konsolent R. Poola, Tori Hobuste Tõuseltsi sekretär J. Soosaar, Eesti Hobuste Tõuseltsi sekretär Alfred Niilo, Põllumajanduse Panga direktor, E. Habicht, Jäneda põllutöökooli juhataja dr. agr. A. Miljan, Raamatu-aasta peasekretär Juhan Jaik, dots. dr. agr. M. Gross, nõunik R. Paris, kirjanik-ajakirjanik Juhan Pahlbärk, Tartu Eesti Põllumeeste Seltsi esimees prof. K. Saral, Tartumaa laulupeo asjaajaja E. Öunapuu, ajaloolane A. Veitman, Põllutöökoja Maaparanduse talituse juhataja abi E. Valdmaa, arhitekt A. Matteus j. t.

Sisu kaunistab 155 pitli, plaani ja karika-tuuri.

Leedu.

Piirituse segamisest bensiini hulka.

Hiljuti võeti Leedu vastu seadus, mille järgi mootorite kütetained peavad olema segatud dehydreeritud piiritusega. Seaduse elluviimiseks rahaminister annab välja vastavad juhised.

Leedusse välismaalt tulevad jõuvankrite omnikud võivad tuua kaasa mitte üle 50 kg piiritusega segamata kütteainet. Juhul, kui nad ei taha või ei saa Leedus tarvitada piiritusega segatud kütteainet, siis peavad nad maksma piirituse eest, millega tuleks segada nende mootorite küttaained.

Maksude departemangu direktoril on õigus selle seaduse vastu eksijaid karistada rahatrahviga kuni 5.000 litini või selle mittemaksmisel — kuni 3-kuise arestiga.

Seadus jõustub 31. märtsil 1936. a.

Kuna aastane bensiini sissevedu Leetu ulatub 5.000—6.000 tn, siis arvatakse, et pärast piirituse

segamist bensiini hulka peaks bensiini sissevedu langema tunduvalt. Kuuldavasti hakatavat 31-st märtsist 1936. a. segama bensiini hulka 25% piiritust. Sel juhtumil arvestatakse, et juba esimesel aastal suureneb piirituse tarvitamine 2 milj. liitri võrra. Piirituse valmistamiseks selles koguses vajab piiritusetööstus kartuleid senisest 1/2 milj. tsentneri võrra rohkem. Samuti minevat ka teravilja 13.000 tsentnerit rohkem kui seni.

Piirituse dehydreerimine antakse kontsessiooni näol välja, sest valitsus ise ei kavatse vastavat vabrikut ehitada. Arvatakse, et piirituse dehydreerimisega tehakse algust selle aasta lõpul või tuleva aasta jaanuaris.

Toiduainete turg.

9. VIII London.

Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 225 kg	
Northern Manitoba sh.	—
Rosario Santa Fe »	25'—
Jahu, kaal — 140 Ingl. naela = 63,5 kg	—
Good Canadian sh.	13/3
Odrad, kaal — 112 Ingl. naela = 50 kg	sh. 6/—
Kaerad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg	sh. 7/9

Linad, cif per tn.

Livonian, Basis Risten sh.	84/—
Tows, Soviet »	86/—

9. VIII.

Bacon, kaal 112 Ingl. naela

Iiri sh.	90/—96/—
Daani »	93/—
Hollandi »	90/—
Eesti »	84/—
Rootsi »	90/—
Poola »	82/—

Munad — 120 tk.

Eesti sh.	9/9—10/—
---------------------	----------

Kaubandus-tööstuskoja Teataja

tellijaid,

kes pole õiendanud 1935. a.
abonementmaksu palutakse
seda teha võimalikult pea.

TALITUS.

Või.		Suhkur, cwt. (50 kg)
9. VIII. Manchesteris		10. VIII.
Eesti sh. 92/—		Toores sh. 4/3 ³ / ₄ —4/4 ¹ / ₄
Läti " 92/—		10. VIII.
Rootsi " 100/—		Hollandi " —
Daani " 106/—		Belgia " —
Uus-Meremaa finest " 95/—		Tšehhi " —
first. " 94/—		Poola " —
Hamburg.		Riis, Burmah II, 50 kg eest Rmk. —
Nisu. 8 VIII.		Või.
Sisemaa, 50 kg eest Rmk. —		2. VIII. Berliin
Manitoba I. cif 100 kg eest term. fl. 5.42		Saksa Markenbutter . . Rmk. 130.—
Hard Atlantic, cif 100 kg eest term. " 5.47		" feine Molkereibutter . . " 127.—
Hard Winter, cif 100 kg eest " —		" Meiereibutter " 123.—
La Plata, cif Rmk. —		Landbutter " 118.—
Rukis.		Kochbutter " 110.—
La Plata, Hamburgis Rmk. 2.60		Eesti " —
" Amsterdamis " 2.65		Läti punane " —
Kaerad.		
Sisemaa, 50 kg eest loco —		

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	29. VII	30. VII	31. VII	1. VIII	2. VIII	3. VIII	6. VIII	7. VIII	8. VIII	9. VIII	10. VIII
Frank	75.01	75.01	74.82	74.85	74.79	74.78	74.88	74.91	74.94	74.91	74.94
Dollar	4.9593	4.9606	4.9581	4.9581	4.9563	4.9606	4.9593	4.9618	4.9631	4.9643	4.9681
Rootsi kroon	19.395	19.395	19.393	19.393	19.393	19.393	19.393	19.393	19.393	19.393	19.393
Daani kroon	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40
Norra kroon	19.905	19.905	19.903	19.903	19.903	19.903	19.903	19.903	19.903	19.903	19.903
Saksa mark	12 280	12 285	12 270	12 310	12 297	12 285	12 295	12 290	12 295	12 295	12 295
Soome mark	226.87	226.87	226.87	226.87	226.87	226.87	226.87	226.87	226.87	226.87	226.87
Floriin	7.3175	7.32	7.2 50	7.3125	7.3075	7.2975	7.3275	7.3325	7.3325	7.33	7.3425
Liira	60.43	60.50	60.31	60.43	60.40	60.31	60.46	60.43	60.46	60.40	60.46
Helveetsia fr.	15.180	15.170	15.132	15.150	15.127	15.121	15.152	15.160	15.167	15.167	15.170
Tšehhosl. kr.	119.56	119.50	119.25	119.25	119.18	119.12	119.37	119.50	119.37	119.37	119.37
Belga	29.300	29.320	29.315	29.350	29.335	29.330	29.345	29.362	29.385	29.387	29.405
Silling	26.12	26.12	26.12	26.12	26.12	26.06	26.09	26.06	26.06	26.12	26.09
Slott	26.21	26.21	26.12	26.18	26.18	26.12	26.18	26.21	26.21	26.21	26.25
Pengo	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50	27.—	27.—	27.—	27.—	27.—
Latt	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—
Litt	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.37	29.50	29.50	29.50	29.25
Tšerv.	5.717	5.717	5.717	5.707	5.692	5.698	5.688	5.688	5.688	5.701	5.702
Eesti kroon	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Höbe p/unts	30 ³ / ₁₆	30 ³ / ₁₆	30 ³ / ₁₆	30 ³ / ₁₆	30 ³ / ₁₆	—	30 ³ / ₁₆	30 ³ / ₁₆	30 ³ / ₁₆	30 ³ / ₁₆	30 ³ / ₁₆
Plaat. p/unts											
Kuld p/unts	140/7 d.	140/5 d.	140/8 d.	140/9 ¹ / ₂ d.	140/10 d.	140/11 d.	140/9 ¹ / ₂ d.	140/5 d.	140/6 d.	140/5 ¹ / ₂ d.	140/5 d.
	B E R L I I N										
	30. VII	31. VII	1. VIII	2. VIII	3. VIII	5. VIII	6. VIII	7. VIII	8. VIII	9. VIII	10. VIII
Naelsterling	12.315	12.295	12.29	12.29	12.285	12.285	12.30	12.32	12.32	12.315	12.325
Frank	16.42	16.425	16.425	16.425	16.435	16.435	16.43	16.43	16.43	16.435	16.435
Dollar	2.483	2.480	2.48	2.479	2.478	2.478	2.480	2.482	2.482	2.480	2.481
Rootsi kroon	63.49	63.37	63.35	63.35	63.32	63.32	63.40	63.49	63.49	63.46	63.52
Daani kroon	54.99	54.88	54.86	54.86	54.84	54.84	54.91	55.—	55.—	54.97	55.02
Norra kroon	61.89	61.78	61.75	61.75	61.73	61.73	61.81	61.90	61.90	61.87	61.93
Soome mark	5.43	5.42	5.42	5.42	5.415	5.415	5.42	5.43	5.43	5.425	5.430
Floriin	167.845	168.80	168.55	168.28	168.34	168.25	168.—	167.85	167.80	167.90	167.75
Liira	20.43	20.43	20.43	20.35	20.35	20.35	20.35	20.35	20.35	20.35	20.35
Helveetsia fr.	81.14	81.20	81.15	81.12	81.17	81.18	81.19	81.19	81.18	81.20	81.20
Belga	42.05	42.05	41.95	41.90	41.89	41.89	41.92	41.95	41.94	41.92	41.93
Latt	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—
Eesti kr.	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50
Litt	41.65	41.66	41.65	41.65	41.68	41.68	41.68	41.68	41.68	41.69	41.69

Väärtpaberite kursid

Tallinna börsil 31. VII 1935. a.

Väärtpaberid	Nomin.- väärt.	Vinnaue divid.	Tehtud	Ostjad	Müüjad
	Kroonides				
1927. a. 7 ⁰ / ₀ välislaen (dollarites) \$	1000	—	—	3600	3700
Riigik. pantk. võõrandat. maade eest tasu maksm. s. A. B. C. (55 a.) 2.66 ⁰ / ₀	100	—	—	66	68
Majand.-min. rahandusosakonna pantkirjad:					
seeria D. (20 a.) 2.66 ⁰ / ₀	100	—	—	62	—
" E. (20 a.) 2.66 ⁰ / ₀	100	—	—	64	—
" F. (9 a.) 2.66 ⁰ / ₀	100	—	—	66	68
Pikalaenu Panga:					
pantk. (20 a.) 7 ⁰ / ₀	1000	—	—	1000	—
" (5 a.) 5 ⁰ / ₀	5000	—	—	—	—
" (5 a.) 4 ⁰ / ₀	5000	—	—	—	—
Eesti Maapanga:					
8 ⁰ / ₀ pantk. (6 s.)	100	—	—	100	102
6 ⁰ / ₀ " (3 s.)	100	—	—	100	—
6 ⁰ / ₀ " (1 ja 5 s.)	100	—	—	95	—
6 ⁰ / ₀ " (2 s.)	100	—	—	95	—
4 ⁰ / ₀ " (4 s.)	100	—	—	—	—
Asunduskapitali 4 ⁰ / ₀ võlakirjad	100	—	—	90	—
6 ⁰ / ₀ Eesti Hüpoteeği Panga pantlehed	100	—	—	94	95
5 ⁰ / ₀ Eesti Maakrediitseltsi pantlehed	100	—	96	96	97
Tall. Immoobilpank rbl.	100	—	—	3.—	3.25
Aktsiad:					
Eesti Panga	50	8 ⁰ / ₀	—	63	66
Pärnu Krediitpanga	50	—	—	—	—
A.-s. „Port-Kunda“	50	3 ⁰ / ₀	—	—	—
" „Ilmarine“	100	—	—	—	—
" „Fr. Krull“	50	—	—	—	—
" „Massoprodukt“	50	—	—	—	—
" „Saku õllefabr.“	50	—	—	—	—
" „Türi paberi- ja puupapivabr.“	50	—	—	—	—
A.-s. „Ühiselu“	50	—	—	—	—
" „Põhja Kinnit.-selts“	50	8 ⁰ / ₀	—	—	—
" „Eestimaa Trüki-koda“	50	3 ⁰ / ₀	—	—	—
A.-s. „Kütte Jõud“	100	—	—	—	—
" „Balti puuvilla ketramise ja kudumise vabrik.“	50	—	—	—	—
Eestim. rohukaubanduse a.-s. „Ephag“	100	6 ⁰ / ₀	—	—	—
Eesti elektrimasin. ehituse a.-s. „Volta“	50	8 ⁰ / ₀	—	—	—
A.-s. „Sindi Tekstiilvabrikute Ühisuse“ ajutised tunnistused	50	—	—	—	—
Kindlustus-aktsias. „Eesti Union“	50	4 ⁰ / ₀	—	—	—
Eesti kindlustus-aktsias. „Polaris“	50	12 ⁰ / ₀	—	—	—
Piirituse puhastamise vabrikute o/üh.	500	3 ⁰ / ₀	—	—	—
A.-s. „Siegel“	50	6 ⁰ / ₀	—	—	—

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		6. VIII 1935	7. VIII 1935	8. VIII 1935	9. VIII 1935	10. VIII 1935	12. VIII 1935
New-York 1 dollar	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	3.65	3.64	3.64	3.64	3.64	3.64
	M.	3.73	3.72	3.72	3.72	3.72	3.72
London 1 naelsterl.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	18.11	18.11	18.11	18.11	18.11	18.11
	M.	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35
Berliin 100 s. riigim.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	143.50	142.50	142.50	142.50	142.50	142.50
	M.	147.—	146.—	146.—	146.—	146.—	146.—
Helsingi 100 soome m.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	7.98	7.98	7.98	7.98	7.98	7.98
	M.	8 10	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10
Stokholm 100 rootsi kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40
	M.	94.60	94.60	94.60	94.60	94.60	94.60
Kopenh. 100 daan. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	80.85	80.85	80.85	80.85	80.85	80.85
	M.	82.05	82.05	82.05	82.05	82.05	82.05
Oslo 100 norra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	90.95	90.95	90.95	90.95	90.95	90.95
	M.	92.15	92.15	92.15	92.15	92.15	92.15
Pariis 100 prants. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	24.20	24.15	24.15	24.15	24.15	24.15
	M.	24.50	24.45	24.45	24.45	24.45	24.45
Amsterd. 100 floriini	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	247.95	247.40	247.15	247.—	246.95	246.60
	M.	250.95	250.40	250.15	250.—	249.95	249.60
Riia (clearing) 100 latti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	117.50	117.50	117.50	117.50	117.50	117.50
	M.	120.—	120.—	120.—	120.—	120.—	120.—
Zürich 100 helv. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	119.65	119.50	119.45	119.40	119.40	119.35
	M.	121.15	121.—	120.95	120.90	120.90	120.85
Brüssel 100 belgat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	61.75	61.70	61.65	61.60	61.60	61.55
	M.	62.75	62.70	62.65	62.60	62.60	62.55
Milaano 100 liirat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	29.80	29.80	29.80	29.80	29.80	29.80
	M.	30.30	30.30	30.30	30.30	30.30	30.30
Praha 100 tšehh. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	15.15	15.15	15.10	15.15	15.15	15.15
	M.	15.45	15.45	15.40	15.45	15.45	15.45
Viin 100 austr. sh.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	69.40	69.35	69.40	69.40	69.35	69.35
	M.	70.80	70.75	70.80	70.80	70.75	70.75
Budapest 100 pengot	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	—	—	—	—	—
Varssav 100 slotti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	69.25	69.15	69.05	69.05	69.05	68.95
	M.	70.25	70.15	70.05	70.05	70.05	69.95
Kaunas 100 litti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	61.20	61.20	61.20	61.20	61.20	61.20
	M.	62.10	62.10	62.10	62.10	62.10	62.10
Moskva 100 rubla (tšekk)	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	—	—	—	—	—
Danzig 100 guld-nat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	69.25	69.20	69.20	69.20	69.20	69.20
	M.	70.25	70.20	70.20	70.20	70.20	70.20

TARTU SUURNÄITUS

PEETAKSE

30. AUGUSTIST 2. SEPTEMBRINI 1935. A.

SAMAL AJAL ON LAULUPIDU JA «EESTI NÄDAL»

KASUTAGE HUVIRONGE,
PÜHAPÄEVAPILETEID JA
ÜKSIKSÕIDUL 20% HINNA-
ALANDUST

EESTI PÕLLUMEESTE SELTS TARTUS